

Príliš tučný

PREDSAVZATIA

**Zvoľte
vhodnú výživu
a dodržiavajte
predpísané
dávky.**

Nadváha je ochorenie, ktoré majitelia psov príliš často podceňujú. Čo treba vedieť o jej diagnostike, príčinách, následkoch a najmä liečení?

Obezita alebo jednoducho len nadváha sú pojmy, ktoré nikto z nás nemá problém definovať, pokiaľ sa týkajú ľudského pokolenia. Ale čo ak sa vzťahujú na našich štvornohých spoločníkov? Vedzte teda, že za psa s nadváhou sa považuje každý, ktorý váži o 10% viac ako je jeho optimálna hmotnosť. Obezita nastáva vtedy, ak toto číslo vzrastie na 20%. Ostáva, samozrejme, zistiť, čo sa chápe ako ideálna hmotnosť (pozri tabuľku). Ide totiž o dosť subjektívnu veličinu, lebo okrem plemena závisí od množstva iných faktorov, ako je pohlavie či vek zvieratka. Ak sa chcete zbaviť pochybností, spýtajte sa svojho veterinára, ktorý vám, samozrejme, poskytne tú najpovolanejšiu radu. No vlastný názor si

môžete urobiť aj sami vďaka zbežnej prehliadke a niekoľkým jednoduchým ťahom. Najskôr prehmatajte psovi hrudnú kosť tak, že ruky držíte vystreté po jeho bokoch. Dôležité je, aby ste pri dotyku zacítili rebrá. Potom sa na psa v stojí pozrite z boku. Brucho musí mať v každom prípade vyššie ako hrudník. Pri niektorých plemenách je tento rozdiel vo výške menej výrazný ako pri iných, preto je občas potrebné prejsť psovi rukou po bruchu, aby ste si urobili presnejší obraz. Nakoniec si svojho miláčika

prezrite zvrchu a po dĺžke. Musí mu byť dobre vidno pás a nad bedrami musí byť užší ako v oblasti rebier. Ak nie je splnená jedna alebo niekoľko z uvedených podmienok, dá sa predpokladať, že váš pes má problém s nadváhou.

Zvyšky zo stola nie!

Nadváhu ani obezitu nemožno v žiadnom prípade zanedbávať. Aby sme však vedeli tento neuh liečiť, treba najskôr odhaliť jeho príčinu. Obezita sa môže niekedy viazať na genetické faktory a dôležitú úlohu zohráva vplyv plemena. Každý si už asi všimol, že ňou trpia častejšie labradory ako chrti.

Okrem vrodených sklonov sa na nadváhu podieľa viacero činiteľov environmentálneho charakteru. Nadváha býva dôsledkom nerovnováhy medzi príjmom kalórií a vynaloženou fyzickou námahou. Obezita vyplývajúca z prebytku potravy alebo nedostatku pohybu sa bežne označuje ako nezávažná. Jednou z príčin tohto stavu môže byť prikrmovanie zvyškami zo stola, väčšinou bohatými na tuky a chudobnými na proteíny. To isté platí aj na rôzne odmeny a sladkosti, ktoré sú, nebojme sa to povedať, z výživového hľadiska absolútne zbytočné. Mnoho majiteľov si vôbec neuvedomuje, aký energetický príjem predstavujú všetky tieto drobnosti a svojmu psiemu druhovi tým nevedomky navodzuje režim nadmernej výživy. Jej ďalšou potenciálnou príčinou môže byť neustály prístup psa k potrave. Neplatí kedysi rozšírený názor, že

pes si dokáže sám regulovať množstvo krmiva potrebné na svoj vyvážený stav. Neustále plná miska uňho pravdepodobne vyvolá bulimické správanie. Na zmeny hmotnosti vášho spoločníka má okrem pažravosti vplyv aj množstvo iných fenoménov. Medzi nimi kraluje nedostatok pohybovej aktivity.

Nadmerná výživa alebo patológia?

Po skončení sezóny nechávajú mnohí poľovníci svoje psy zatvorené v psinci či v byte bez akejkoľvek úpravy jedálnička. Pritom iste netreba nikomu vysvetľovať, že sedavý spôsob života kladie výrazne

Na zmeny hmotnosti psa vplýva aj nedostatok pohybovej aktivity.

nižšie nároky na spotrebu energie. Kalorický príjem, ktorý bol v sezóne prispôsobený fyzickej záťaži, sa náhle stáva prebytočným. Potom ostávajú už len prípady takzvanej komplikovanej obezity vznikajúcej v dôsledku chirurgických zákrokov,

NA DOHLAD

Ideálna hmotnosť a hranica obezity

Na tabuľke uvedenej nižšie spolupracovalo viacero veterinárnych lekárov, ktorým touto cestou ďakujeme. Údaje, ktoré v nej figurujú, zodpovedajú priemerným hodnotám a nezohľadňujú vek ani pohlavie, majú teda čisto informatívny charakter.

	Plemeno	Ideálna priemerná hmotnosť (kg)	Hranica obezity (kg)
	bretónsky stavač	17	21
	francúzsky dlhosrstý stavač	25	30
	anglický seter	23	28
	gordonseter	27	33
	pointer	25	30
	nemecký stavač	27	33
	Korthalsov grifón	25	30
	labrador	32	39
	špringeršpaniel	22	27
	plavý bretónsky baset	15	19
	bígl	15	19
	anglo-francúzsky durič	25	30

Telesnú hmotnosť môžete skontrolovať jednoduchými pohybmi.

hormonálnej nerovnováhy či niektorých ochorení. Kastrácia psa, odstránenie vaječníkov suky, znížená činnosť štítnej žľazy, Cushingov syndróm sa môžu takisto citeľne odzrkadliť na telnatosti psa. Napokon, ani vek nie je zanedbateľným faktorom hmotnosti. Niektorí majitelia, najmä tí, ktorí so svojimi psami chodia na výstavy, prikladajú zvlášť veľkú váhu vonkajšej morfológii zvierat'a, a preto veľmi pozorne sledujú výkyvy jeho hmotnosti. Okrem toho, že nadváha pôsobí nevkusne, môže mať, a to je oveľa závažnejšie, nezvratné zdravotné následky. Ak je váš štvornohý maznáčik príliš ťažký, nepopierateľne nebude taký vrtký a pohyblivý. Nadmerná námaha pri pohybe má potom priamy vplyv na srdcovocievny systém i dýchanie. Pes, ktorý trpí zvýšenou záťažou srdca, nie je taký vytrvalý a ťažšie znáša horúčavy. Majitelia tučných psov musia preto dávať väčší pozor, aby sa ich pomocník najmä v letnom období „neprehrial“, čo býva veľakrát smrteľné.

Stav, ktorý zvyčajne možno zvrátiť

Pripomeňme, že poruchy srdcovej činnosti idú spravidla ruka v ruku s cievnyimi problémami a tučnota znamená aj predispozíciu na ťažkosti s kĺbmi a reumatizmus. Z nich vyplývajúce bolesti vedú veľakrát k obmedzovaniu fyzickej aktivity, čo zase podporuje rozvoj obezity. Dostávame sa do začarovaného kruhu, z ktorého je ťažké uniknúť. Pozor, negatívne dôsledky nadváhy sa prejavajú aj na tráviacich funkciách vo

forme zápchy, nafukovania a podobne. Črevné poruchy môžu spôsobovať zlyhanie činnosti pečene či pankreasu, ktoré zase zapríčiňujú iné, napríklad kožné ťažkosti. Vedzte, že riziko vzniku cukrovky exponenciálne rastie so zvyšujúcou sa hmotnosťou zvierat'a. To znamená, že obezita môže mať vážne následky na zdravotný stav psa. Pozitívne však je, že nie je nezvratná. Nalejme si čistého vína: väčšina prípadov nadváhy a obezity vyplýva, ako sme už načrtli, z nerovnováhy medzi príjmom a výdajom kalórií. Kým začneme s akoukoľvek liečbou, je potrebné klinické vyšetrenie, aby sme vylúčili prípadné zdravotné príčiny. Ak pes trpí nadváhou bez zjavného súvisu s akýmkoľvek ochorením, jej liečba spočíva v telesnom cvičení a obmedzení energetického príjmu. Takáto terapia však môže byť účinná len vtedy, ak je majiteľ presvedčený o opodstatnenosti chudnutia, pretože liečba býva často zdĺhavá a vyžaduje si od človeka istú dávku odhodlania. Ak chcete, aby aj mimo sezóny ostal váš verný pomocník štíhly, nie je nič lepšie ako chôdza. Preňho i pre vás... Uprednostnite krátke, ale časté vychádzky pred fyzicky náročnými, ale zriedkavými. V letnom období voľte radšej hodinu, keď je vonku najčerstvejšie, a vyberajte si zatienené úseky. Napokon, počas vychádzok nezapodnajte dávať psíkovi pravidelne napit'. Cvičením však nie je možné dospieť k želaným výsledkom, ak ho nebude sprevá-

dzať aj diéta. Príjem potravy musí byť totiž úmerný vynaloženej námahe vášho psieho druhu.

Lepšie jej predchádzať ako ju liečiť

Vzhľadom na problémy s nadváhou postihujúce rôzne plemená ponúkajú výrobcovia krmív v ostatných rokoch najrozmanitejšie výživové produkty. Na trhu nájdete granuly s rôznym obsahom proteínov a tukov.

Uprednostnite krátke, ale časté vychádzky.

Niektoré takzvané diétne granuly obsahujú vyšší podiel vlákniny navodzujúcej pocit nasýtenosti, vďaka čomu môže pes ľahšie zvládnuť svoj stravovací režim. Najlepšie je obrátiť sa na veterinára, ktorý vám zo širokej škály výrobkov odporučí ten najvhodnejší v závislosti od fyziologického stavu a aktivity vášho psa. Svedomite dodržiavajte denné dávky odporúčané výrobcom alebo veterinárnym lekárom. Ak máte viac psov, v čase kŕmenia ich rozdeľte, efekt konkurenčného boja často spôsobuje pažravosť. A nakoniec sa raz a navždy zbavte zlovyku deliť sa o svoju potravu so psom. Nezabúdajte, že presne ako u ľudí je i v prípade psa ľahšie nadváhu predchádzať ako ju liečiť...

Reportáž: Christophe Aubin

Najlepšie je obrátiť sa na veterinára, ktorý vám zo širokej škály výrobkov odporučí ten najvhodnejší pre vášho psa.